

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 590/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Luciou Fabriciusovou, J. A. Komenského 18B, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 14 C 295/2014 z 11. apríla 2016, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13 Co 307/2016 z 26. septembra 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 195/2019 z 30. júna 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. októbra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

██████████ (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Luciou Fabriciusovou, J. A. Komenského 18B, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 14 C 295/2014 z 11. apríla 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 Co 307/2016 z 26. septembra 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 195/2019 z 30. júna 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v konaní pred okresným súdom domáhala náhrady škody, ktorá jej mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom zamestnanca Matričného úradu mesta Banská Bystrica pri uzavieraní manželstva medzi otcom sťažovateľky a ██████████ 5. októbra 2011, uzavretého v mieste trvalého bydliska jej otca, ktorý bol prepustený z nemocnice vo vážnom zdravotnom stave „na dožitie“ a ktorý 13 hodín po uzavretí manželstva zomrel.

3. Podľa názoru sťažovateľky vplyvom nesprávneho úradného postupu, ktorý mal za následok uzavretie manželstva, došlo k rozšíreniu okruhu dedičov v dedičskom konaní po poručiťovi (otcovi sťažovateľky), ktorý zomrel 6. októbra 2011. Vyčíslená škoda predstavuje polovicu čistej hodnoty dedičstva vo výške 38 794,05 €, ktorú nezískala, keďže v dôsledku uzavretia manželstva v I. dedičskej skupine s ňou dedila už aj manželka poručiťa.

4. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu sťažovateľky zamietol a krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že *„konajúce súdy konštatovali, že príčinou, prečo som ako jediný potomok dedila spolu s manželkou môjho otca, bola smrť poručiťa, pretože manželstvo nebolo vyhlásené za neplatné (pri tej skutočnosti, že dovoľávať sa neplatnosti manželstva môže len jeden z manželov), a teda nie nesprávny úradný postup, čím nebola daná*

bezprostredná a priama príčinná súvislosť medzi mnou tvrdeným nesprávnym úradným postupom a vyčíslenou škodou“. Sťažovateľka ústavnú sťažnosť vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu a napadnutému rozsudku krajského súdu odôvodňuje tým, že *„súdy dokazovanie ani právne posúdenie nesprávneho úradného postupu, či spôsobilosti môjho otca uzavrieť manželstvo, v tomto smere nevykonávali“.*

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné. Sťažovateľka argumentuje, že najvyšší súd sa s jej dovolacou otázkou nevysporiadal, v dovolacom konaní nezodpovedal primeraným a ústavne akceptovateľným spôsobom prípustnosť nastolenej dovolacej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). Sťažovateľka uvádza, že dovolací súd jej otázku možnosti reťazenia príčinných skutočností formálne prehliadol a dovolanie odmietol ako procesne neprípustné napriek tomu, že v dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie súdmi nižšej inštancie, ktoré reťazenie príčinných skutočností, ktoré škodu spôsobili, v rozpore s konštantnou judikatúrou vôbec nepripúšťali.

6. Podľa názoru sťažovateľky absenciou riadneho a ústavne akceptovateľného odôvodnenia v rozhodnutí najvyššieho súdu v spojení s formalistickým prístupom došlo k porušeniu jej v bode 1 označených základných práv podľa ústavy, ako aj práva podľa dohovoru.

7. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 195/2019 zo dňa 30. 06. 2020, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13 Co/307/2016-250 zo dňa 26. 09. 2017 a rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14 C/295/2014-213 zo dňa 11. 04. 2016 porušené bolo.

2. *Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13 Co/307/2016-250 zo dňa 26. 09. 2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 195/2019 zo dňa 30. 06. 2020 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie, alternatívne sa vec vracia Najvyššiemu súdu v Bratislave na ďalšie konanie.*

3. *Porušiteľ ústavných práv je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 1.240,39 Eur, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jej právnej zástupkyne.“*

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným

zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie veci ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu

15. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných

súdiv je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

16. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdiv (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

17. V danom prípade mala sťažovateľka k dispozícii opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytuje. Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 14 C 295/2014 z 11. apríla 2016 mohla podať sťažovateľka odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti napadnutému rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 13 Co 307/2016 z 26. septembra 2017 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

18. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na to, že ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje vo vzťahu k namietanému porušeniu jej práv napadnutým rozsudkom krajského súdu veľmi stručnú, priam marginálnu ústavnoprávnu argumentáciu a v súlade v týmto

konštatovaním odkazuje na § 45 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti.

19. Ústavný súd súc viazaný už uvedeným zákonným ustanovením preskúmal argumentáciu sťažovateľky uplatnenú v ústavnej sťažnosti a vyvodil z nej, že sťažovateľka namieta skutkové a právne závery krajského súdu (súdy podľa nej „*nevykonali dokazovanie ani právne posúdenie nesprávneho úradného postupu, či spôsobilosti jej otca uzavrieť manželstvo*“), ako aj „neudržateľné a neakceptovateľné“ odôvodnenie jeho napadnutého rozsudku.

20. Po dôkladnom preskúmaní obsahu ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že namietané nesprávne riešenie právnej otázky krajským súdom, ktorým odôvodňovala sťažovateľka prípustnosť svojho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nie je súčasťou argumentácie sťažovateľky uplatnenej v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu. V ústavnej sťažnosti atakuje sťažovateľka rozhodnutie krajského súdu z iných dôvodov.

21. Ústavou vymedzená právomoc ústavnému súdu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ predtým, ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Civilným sporovým poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

22. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa v súvislosti s namietaným porušením označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu obrátila priamo na ústavný súd bez toho, aby proti nemu podala dovolanie i podľa § 420 písm. f) CSP, pričom z odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva, že porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie namieta v súvislosti so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu a „*neudržateľným a neakceptovateľným*“ odôvodnením napadnutého rozsudku.

23. Vychádzajúc z vlastnej ustálenej judikatúry, ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľka nevyčerpala právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej základných práv a slobôd, pričom v posudzovanom prípade nenachádza ani dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý by jej v ich vyčerpaní bránil.

24. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že v súlade s princípom subsidiarity, podľa ktorého už všeobecné súdy sú povinné zabezpečiť dodržiavanie a ochranu základných práv a slobôd, sa nemôže sťažovateľka v ústavnej sťažnosti obrátiť priamo na ústavný súd s namietaným porušením základných práv a slobôd, ktoré mohla a mala uplatniť v konaní pred všeobecným súdom, v tomto prípade pred dovolacím súdom bez toho, aby uviedla relevantný dôvod, prečo tak neurobila.

25. Keďže sťažovateľka právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej práv, nevyčerpala a nepreukázala, že sa tak stalo z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ústavný súd sa meritórne nezaoberal tou časťou ústavnej sťažnosti, ktorou namietala porušenie svojich základných práv a slobôd nesprávnymi skutkovými a právnymi závermi a nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, ale túto pri predbežnom prerokovaní podľa zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

III.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

26. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

27. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred súdom vrátane dovolacích konaní, v ktorých sa (popri všeobecných procesných podmienkach) uplatňujú aj ďalšie, osobitné procesné podmienky dovolacieho konania.

28. V nadväznosti na uvedené východiská ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

29. Z týchto právnych názorov ústavný súd vychádzal aj pri predbežnom prerokovaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky.

30. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pričom otázkou, od posúdenia ktorej podľa nej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, bola otázka, *„či je daná príčinná súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom pracovníčky matričného úradu a vznikom škody, a teda v dôsledku akej skutočnosti jej ako poškodenej vznikla škoda, keď smrťou jej otca ako poručiteľa, v rámci dedičského konania, došlo k rozšíreniu okruhu dedičov o manželku, avšak vplyvom tvrdeného nesprávneho úradného postupu matričného úradu pri uzatváraní manželstva“*. Podľa názoru sťažovateľky dovolací súd dovoláciu otázku možnosti reťazenia príčinných skutočností formálne prehliadol a uzavrel, že dovolanie nie je procesné prípustné.

31. V súvislosti s posudzovaním prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia uvádza:

„... v súvislosti s nastolenou otázkou v prvom rade poznamenáva, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu neriešilo dovolateľkou nastolenú otázku. Odvolací súd totiž založil svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie na závere, že podstatou zamietnutia žaloby bola skutočnosť, že predmetné manželstvo poručiteľa nebolo vyhlásené za neplatné a teda, že žalobkyňa časť majetku poručiteľa nededila z dôvodu existencie jeho manželstva. Jej návrh o neplatnosť manželstva poručiteľa bol zamietnutý rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31 P/257/2011-111 z 12. apríla 2013. Dôvodom, pre ktorý žalobkyňa nededila časť majetku poručiteľa bola smrť poručiteľa v čase, keď tento mal uzatvorené manželstvo. Nebola teda daná priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom tvrdeným žalobkyňou a vznikom škody. Odvolací súd sa tak riešením právnej otázky majúcej podľa názoru dovolateľky kľúčový význam pre jeho rozhodnutie vôbec nezaoberal, a teda neodklonil sa od riešenia tejto otázky ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu. So zreteľom na to dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobkyne je procesné neprípustné.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací k záveru, že dovolanie dovolateľky v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.“

32. V nadväznosti na citované časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie ním označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Civilný sporový poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľke k súdnej ochrane v konaní o dovolaní.

33. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia možno vyvodiť, že najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľky primeraným spôsobom odôvodnil, pričom tento jeho záver nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd pri prieskume napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Dovolací súd zdôraznil, že predpokladom toho, aby určitá právna otázka bola relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je súčasné splňanie určitých charakteristík. Predovšetkým; 1) musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie skutkovú), pričom jej povaha môže byť tak hmotnoprávna, ako i procesná, 2) pre túto otázku musí byť typický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a zároveň 3) musí byť táto právna otázka otázkou, na riešení ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal s dôvodom uplatneným sťažovateľkou, z ktorého vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania, a vysvetlil, že sťažovateľkou formulovaná otázka právneho posúdenia veci nie je tou otázkou, ktorú odvolací súd riešil a na ktorej založil svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil prvoinštančné

rozhodnutie. Keďže nastolená otázka nespĺňa charakteristiky relevantnej otázky z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nemohol ju dovolací súd vecne posúdiť, ale musel dovolanie sťažovateľky odmietnuť ako procesne neprípustné.

34. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základnými právami podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

35. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

36. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu